

מים

- הגדרות
- חלוקת מים מחדש באופן הוגן והולם
- גמישות בהקצאת מים
- נציבות המים המשותפת
- הקמת מסד נתונים
- רשויות מרכזיות לבקרת זיהום מים והבטחת איכותם
- שיתוף מידע
- יישוב מחלוקות
- נהר הירדן וים המלח
- תוכניות ותכנונים עתידיים

הקדמה

- **מוסכם בזאת**
 כי הזכויות ההדדיות של פלסטין ושל ישראל במשאבי המים המשותפים מוכרות ומכובדות.
- **מוסכם בזאת**
 שהצדדים להסכם זכאים לזכויות הוגנות והולמות במשאבי המים המשותפים.
- **במטרה**
 להשיג זכאות הוגנת והולמת במשאבים המשותפים, נותנים הצדדים להסכם את הסכמתם לחלוקתם מחדש של משאבי המים הללו באופן הוגן.
- **מוסכם בזאת**
 שחלוקתם ההוגנת מחדש של משאבי המים המשותפים תערך ברוח של שיתוף הוגן כמתואר בחוק הבינלאומי ובחקיקה המדינתית, על-מנת להתאים לצורכי הצדדים.
- **הצדדים להסכם מודעים**
 למציאות הקשה ולמגבלות הקיימות בכמות המים איכותיים וטובים בישראל ובפלסטין, ומודעים לכך שכמות מים זו אינה עתידה לעמוד בצרכים ארוכי הטווח של ישראל ושל פלסטין יחדיו. אי לכך, תהיינה שתי המדינות מחויבות להשקיע מאמצים רבים ומיידיים לשם ההגנה על משאבי המים הקיימים ועל שימורם, להקטין השימוש העודף במים, להקטין יצירת פסולת, ולהבטיח השקעות שתוכלנה להגדיל את כמות משאבי המים. זאת בעיקר באמצעות התפלת מי ים או התפלת מים מליחים, באמצעות מיחזור וטיהור שפכים ושימוש חוזר במי קולחין, ובתקווה שבעידן של שלום אזורי הדבר ייעשה גם באמצעות פרויקטים אחרים של ייבוא מים ממדינות שכנות.
- **מוסכם ומוכר בזאת**
 כי על כל אספקת מים ועל כל פרויקט פיתוח להיות מתוקצבים על בסיס כלכלי ריאלי עם תמחור בהתאם.
- **הצדדים מכירים**
 בחשיבותם הקריטית של משאבי המים חוצי-הגבולות המוגבלים שלהם, ובצורך להגביר את השימוש השקול בהם ואת מידת שימורם לטווח ארוך. עוד מכירים הצדדים בכך שגידול האוכלוסיות, כמו-גם הפיתוח התעשייתי והחקלאי, מציבים צרכים נרחבים יותר לאספקת מים, וכי הצרכים הללו מחייבים את שני הצדדים לניהול משק מים הולם ונאות.
- **הסכם זה**
 יחייב ערכתם של מספר התאמות ושינויים בתקנות ובחוקים הישראליים והפלסטיניים. הצדדים להסכם יוודאו שההתאמות והשינויים הללו ייערכו במסגרת הליכים משפטיים נאותים נדרש בכל מדינה ובתוך פרק זמן הולם לאחר החתימה על ההסכם.

.1**תחומי פעולה**

הסכם זה יחול על:

1. משאבי המים המוגדרים בהסכם זה כמשאבי מים משותפים הינם: תת-האקוויפר המערבי באקוויפר ההר; תת-האקוויפר הצפון-מזרחי/חרוד/בית-שאן באקוויפר ההר; חלקים מוסכמים בתת-האקוויפר המזרחי באקוויפר ההר; חלקים באקוויפר החוף שמול רצועת עזה; ונהר הירדן התחתון לרבות ים המלח, כמוגדר בסעיף 3.6.
2. פעילויות אחרות שיש להן השפעה או שעשויה להיות להן השפעה על המים או על מערכות המים הללו.
3. אמצעים שיינקטו במטרה להגן על המים ועל מערכות המים הללו, במטרה לשמר ולנהל אותם.

.2**הגדרות**

1. **דלדול (Depletion)**
הוצאת מים מאקוויפר בשיעור גבוה יותר בהשוואה לקצב חלחול המים או התנקזותם בו, פעולה המוכרת גם בשם "כריית" אקוויפר (mining the aquifer).
2. **נזק (Harm)**
פגיעה או כל תוצאה מזיקה שהתרחשה בעקבות פעילות אנוש כדוגמת, בין היתר, (א) אובדן חיים או פגיעה גופנית; (ב) אובדן רכוש או נזק שנגרם לו; (ג) עלויותיהם של אמצעים סבירים שנקטו לשם מניעתם או הקטנתם למינימום האפשרי של מקרי אובדן או פגיעה ונזק שכאלה; (ד) נזקים סביבתיים, לרבות עלויותיהם של אמצעים סבירים שנקטו לשם מניעתם או הקטנתם למינימום האפשרי של נזקים שכאלה, ועלויותיהם של אמצעים סבירים שנקטו לשם פעולות שיקום והצלה של הסביבה שבוצעו בפועל או שעתידות להיערך בעתיד. כל אחד מהצדדים, במסגרת המשפט הנהוג, יחויב לנקוט בכל אמצעי סביר לשם מניעתה של פגיעה ממשית בצד השני, לרבות זיהום משאבי המים שלו.
3. **יבול בטוח (Safe Yield)**
כמות מי תהום, המתחדשת באופן טבעי, שניתן להוציאה מאקוויפר באופן חסכוני וחוקי ועל בסיס קבוע, מבלי לגרום לנזק באיכות מי התהום הטבעיים ומבלי לגרום להשפעות לא רצויות כדוגמת נזק סביבתי. היבול הבטוח לא יחרוג מקצב חלחול המים או מקצב התנקזותם מהשכבה הסמוכה בתוספת ההפחתה בספיקה המתרחשת בעקבות הירידה ביניקה שבעקבות השאיבה.
4. **צרכים אנושיים הולמים**
כמוגדר בנורמות המקובלות ובחקיקה הבינלאומית.

3.

חלוקת מים מחדש באופן הוגן והולם

1. מוסכם בזאת כי זכויות המים של שני הצדדים מוכרות ומקובלות באופן הדדי.
2. ברוח זו מסכימות ביניהן ישראל ופלסטין על חלוקתם ההוגנת וההולמת מחדש של משאבי המים המשותפים להם, ושכפועל יוצא מכך ישראל תפחית את החלק בו עשתה שימוש בעבר, ופלסטין תגדיל את חלקה בהם. מטרתה של החלוקה ההוגנת וההולמת מחדש של משאבי המים המשותפים היא לסייע לניסיון לעמוד בצרכים של הפלסטינים ולסייע להם לשפר את איכות חייהם.
3. חלוקה הוגנת והולמת מחדש זו תיערך לאחר שהובאו בחשבון רוח החקיקה הבינלאומית ועקרונותיה, לרבות קריטריונים וגורמים רלוונטיים כדוגמת, בין היתר:
 - א. גורמים גיאוגרפיים, הידרו-גראפיים/הידרולוגיים, אקלימיים ואקולוגיים;
 - ב. הצרכים האנושיים ההכרחיים ההולמים של הצדדים;
 - ג. הצרכים החברתיים והכלכליים ההולמים של הצדדים ורמתם הסוציו-אקונומית, לרבות ההבטחה שיערך תמחור נאות לאספקת המים באופן שיסייע לעשות שימוש ריאלי ושקול בהם;
 - ד. תלות האוכלוסייה של כל צד במים חוצי-הגבולות;
 - ה. שימושים קיימים ופוטנציאליים במים חוצי-הגבולות;
 - ו. שימור, הגנה על הסביבה והימנעות מיצירתה של פסולת לא הכרחית;
 - ז. תרומה להיווצרותם של האקוויפר או של מערכת האקוויפר ולחלחול המים ולהתנקזותם בהם;
 - ח. יכולותיו הטכניות והכלכליות של כל צד;
 - ט. זמינותם של משאבים חלופיים בעלי ערך זהה הנגישים לצדדים;
 - י. אפשרות למתן פיצויים.
4. יודגש כי לאור רוח הדברים והזמנים כפי שמשקפים בהתפתחויות האחרונות בחוקי המים הבינלאומיים, במהלך בחינתם של כל הגורמים שפורטו לעיל תינתן עדיפות לצרכים האנושיים ההולמים. ביישומם את ההוראות שלעיל, יערכו הצדדים היועצויות תוך שיתוף פעולה הדדי.
5. חלוקה הוגנת והולמת מחדש של מי שתייה איכותיים וטובים לפלסטינים תכלול את:
 - א. הבראות, המעיינות והתשתיות באזורים שמדינת ישראל תעביר לפלסטין בחילופי השטחים במסגרת הסדר הקבע להסכם שלום.
 - ב. כמויות מים נוספות שמקורן במשאבי מים משותפים, לרבות כמויות עליהן יוסכם מראש מתתי-האזורים המערביים של אקוויפר ההר; כמויות עליהן יוסכם מראש מתתי-האזורים המזרחיים של אקוויפר ההר; כמויות עליהן יוסכם מראש מתתי-האזורים הצפון-מזרחיים/חרוד/בית-שאן של אקוויפר ההר; כמויות עליהן יוסכם מראש באקוויפר החוף שמול רצועת עזה; וכמויות עליהן יוסכם מראש מנהר הירדן התחתון. יחד עם זאת, זכויות מים פלסטיניות באזורים המפורטים לעיל ובנהר הירדן תוגבלנה כמוגדר להלן.

6. סך הכמות של מים איכותיים, ששיעורו יהא לאור החלוקה מראש שתיערך במסגרת הסכם זה ושיעמוד לרשותם של הפלסטינים, יגיע לסך של _____ מיליוני מטרים מעוקבים בשנה (Million Cubic Meters/Year - MCM/Yr) מהם:
- _____ מיליון מטרים מעוקבים בשנה מתתי-אזורים של אקוויפר ההר;
 - _____ מיליון מטרים מעוקבים בשנה מחלקים מאקוויפר החוף שמול רצועת עזה;
 - _____ מיליון מטרים מעוקבים בשנה מנהר הירדן התחתון.
7. סך הכמות של המים האיכותיים יבוסס על התנאים ההידרולוגיים והאקלימיים הקיימים בשנת החתימה על ההסכם, שנה שתוגדר כשנת בסיס (Base Year).
8. מובן שבעקבות החלוקה מחדש של המים שמקורם במשאבים המשותפים, תפחית מדינת ישראל את השימוש במים שבמשאבים הללו באופן שווה-ערך.
9. במטרה לאפשר לישראל זמן הולם דיו לארגן מחדש את הקצאת המים הפנימית שלה בעקבות אספקת המים המופחתת שתתקיים לאור חלוקת המים מחדש, תקצה ישראל מחדש את המים לפלסטינים בשלושה שלבים: 50% מהכמויות המוסכמות בשעת החתימה על הסכם זה, והכמויות הנותרות בשני שלבים נוספים בפרק זמן שלא יעלה על חמש שנים מיום החתימה על ההסכם.
10. כמויות המים הנוספות תהיינה זמינות לפלסטינים באופן הבא: הפלסטינים יוכלו להגביר את השאיבות בבארות ובמעיינות הקיימים כפי שהוסכם במסגרת הסכם זה או לחפור בארות חדשים כפי שהוסכם ואושר לעשות כן באזורים מוסכמים בפלסטין, משם יישאבו כמויות המים המוסכמות הנוספות. הצדדים יגדירו ביניהם באופן מפורש וברור את האזורים, הבארות, המעיינות וכמות המים שתופק מכל משאב מים.
11. ישראל תפחית את שאיבותיה מאותם אקוויפרים ומשאבי מים בצד הגבול שלה בכמויות מים עליהן יוסכם בין הצדדים. שיעורי השאיבה מכל הבארות, המעיינות והנחלים בשני הצדדים יתועדו ויועברו בין הצדדים במטרה להבטיח את התאמת הביצוע להסכמים. בתיאום מראש בין הצדדים תערכנה בבארות ביקורות משותפות במטרה לבדוק את שיעורי השאיבה בהן.
12. היה ותיערך בין הצדדים רכישת מים או רכישת מי שופכין, תיערך הרכישה במחיר עלות הולם. כל המים יסופקו בעלות ריאלית לרבות עלות הזדמנות.

4.

מניעת נזק משמעותי

1. שני הצדדים ינקטו בכל אמצעי הולם כדי למנוע נזק משמעותי לצד השני בעקבות שימוש במים או בעקבות פיתוח מקורות מים.
2. היה וייגרם נזק משמעותי לאחד הצדדים, ינקוט הצד אשר גרם לנזק בכל צעד הולם שיוכל כדי להפחית את הנזק או לתקנו לחלוטין, ובמידת הצורך, גם לדון עם הצד השני על מתן פיצוי.

5.

גמישות בהקצאת מים

הצדדים מודעים לכך שלאור תנאים הידרולוגיים ואקלימיים משתנים ישנם הבדלים משמעותיים בין שנה לשנה במשאבי המים הזמינים לשימוש באזור. מוסכם שכמויות המים השנתיות המדידות שתוקצינה מחדש המפורטות בהסכם זה תהיינה מבוססות על הממוצע של היבול הבטוח של שנת הבסיס הנדונה בהסכם זה, של כמות המשקעים ושל שיעורי העשרת המים בשנה הנדונה. במקרים בהם הופחתו או רבו המשקעים ויבול המים, תישקלנה ותתואמנה ההקצאה מחדש והחלוקה מחדש בהתאם לחוות דעתה של נציבות המים המשותפת (Joint Water Commission - JWC).

6.

נציבות המים המשותפת

1. נציבות המים המשותפת תוקם במסגרת הסכם זה ותפותח בשלבים. בשלב הראשון יוקם גוף ניהולי מוגבל ומוסכם שיבטיח ניהול בשיתוף פעולה מלא בין ישראל לפלסטין, בעיקר בכל הנוגע להבטחת ניהול יעיל והוגן של משאבי המים המשותפים שמטרתו למנוע שימוש-יתר, למנוע זיהום ולפקח עליו, להבטיח את איכות המים ולהגן על הטבע ועל הקיימות הסביבתית (Environmental Sustainability) ולשמרם. מקץ חמש שנים, יעריכו הצדדים מחדש את אופן העבודה של נציבות המים המשותפת ואת הנושאים הנדונים על-ידה, ויבחנו הצעות לשיפור ולתיאום, וגם להרחבת סמכויותיה לשלב שני ומתקדם יותר.
2. בנציבות המים המשותפת יכהנו שבעה חברים. כל צד ימנה שלושה חברים. ששת החברים ימנו בקונצנזוס חבר שביעי שיהא איש מקצוע מוסמך בתעשיית המים, יפעל כיו"ר ניטרלי ויהא בן ללאום אחר. היו"ר ימונה לתקופה בת שלוש שנים.
3. בשלב הראשון תחומי האחריות של נציבות המים המשותפת יהיו כדלקמן:
 - א. עריכתה מחדש של החלוקה ההוגנת מחדש של המים בהתבסס על שינויים מהותיים בתנאים ההידרולוגיים והאקלימיים בהשוואה לתנאים שנמדדו בשנת הבסיס.
 - ב. בקרה ופיקוח על הוצאת המים ממשאבי המים המשותפים. מוסכם כי במטרה לוודא ולהבטיח את החלוקה ההוגנת ואת השימוש המוסכם מראש במשאבי המים המשותפים ובמטרה למנוע שימוש-יתר לא מווסת במשאבי המים, מסכימים שני הצדדים למשטר פרטני, מחמיר ובר-אכיפה בכל הנוגע לקביעתם, אישורם ותיעודם של שיעורי השאיבה המורשים מכל באר, מכל מעיין ומכל משאב מים אחר, וכל זאת, באמצעות בקרה פרטנית ושוטפת שתתופעל במשותף על-ידי שני הצדדים. הצדדים יסכימו על אופן ביצוע ביקורות משותפות במטרה להבטיח את נכונות הבקרה ומהימנותה, ובמטרה לעקוב אחר הוצאה לא-מורשת של מים, גם באמצעות צילומים אוויריים.
 - ג. בקרה ופיקוח על זיהום מים החודר למשאבי המים המשותפים. במטרה להבטיח את ההגנה על משאבי המים המשותפים לצדדים ואת שימורם, יוסכם על אופן ביצוע ביקורות משותפות בכל הנוגע לכל מקור זיהום אפשרי שעלול להשפיע על משאבי המים המשותפים.

- ד. בקרה ופיקוח על איכות המים שבמשאבי המים המשותפים. במטרה לוודא ולהבטיח את האיכות של אספקת המים ממשאבי המים המשותפים לצדדים, ובמטרה להבטיח קבלת התראה מוקדמת בכל הנוגע להגרעה (דגרציה) עתידית באיכות המים ולאומים בריאותיים עתידיים בכלל, יוסכם בין הצדדים על דרכי ביצוע ביקורות משותפות.
- ה. התאמת תקנים וקווים מנחים לסילוק פסולת מוצקה ופסולת נוזלית ופיקוח עליהן, שמוצאן במקורות ביתיים, תעשייתיים וחקלאיים, לרבות מיחזור וטיהור שפכים ושימוש חוזר במי קולחין.
- ו. כתיבת דו"חות שוטפים. נציבות המים המשותפת תערוך אחת לרבעון סקירה אודות אמצעי הבקרה לבדיקת איכות המים וכמות המים בשטחים של כל צד המשפיעים על המים חוצי-הגבולות, ותגיש דו"חות שוטפים.
- ז. הכנת תוכניות חירום. נציבות המים המשותפת תפתח ותגבש תוכניות והליכים הולמים למצבי חירום שיחייבו פעולה משותפת בין הצדדים כדוגמת כוננות בצורת (Drought Alert), שנת בצורת (Drought Emergency), תוכנית דלדול (Depletion Plan) ובריאות הציבור במצבי חירום (Public Health Emergency), ותפרסם תוכניות פעולה התואמות להוראותיו של הסכם זה.
- ח. הקמת ועדות טכניות. נציבות המים המשותפת תורשה לשקול, ככל שתמצא לנכון, הקמתן של ועדה או ועדות טכניות הן לטווח ארוך והן למטרה ספציפית (ועדות אד-הוק).
- ט. הקמת מסד נתונים ותחזוקתו כמפורט בסעיף 7 להלן.
4. תחומי האחריות שלא יוקצו לנציבות המים המשותפת:
- א. הקצאתם מחדש של משאבי מים, למעט מקרים שמקורם בשינויים בתנאים ההידרולוגיים והאקלימיים. היה ויעלה צורך מוסכם לתאם הקצאה שכזו מסיבות אחרות, הדבר יבוצע על-ידי מנגנון בין-ממשלתי דו-צדדי מיוחד שיגיע להחלטות, בהסכמתן ההדדית של ממשלות שני הצדדים.
- ב. קביעת מחירי המים בשטחי הסמכות השיפוטית של הצדדים להסכם.
- ג. לנציבות המים המשותפת לא תהיה כל סמכות הנוגדת את החוקים והריבונות של כל מדינה, והנוגדת הסכמי שלום קיימים.
- ד. נציבות המים המשותפת לא תעסוק ביחסים בין רשויות המים הממשלתיות המרכזיות בכל אחת מהמדינות ובין רשויות המים המקומיות.

7.

הקמת מסד נתונים ותחזוקתו

1. על נציבות המים המשותפת להקים ולתחזק מסד נתונים מקיף ומאוחד בכל הנוגע למי תהום חוצי-גבולות. מסד הנתונים ינוהל בשפות הרשמיות של הצדדים. מסד הנתונים יכלול מלאי של כל מקורות מי התהום חוצי-הגבולות תוך פירוט כמיוותיהם, איכותם, גיאומטריית האקוויפרים, שיעורי חלחול המים והתנקזותם, השפעות הגומלין בינם ובין המים העיליים, וכל נתון רלוונטי אחר. על מסד הנתונים לתאר בפירוט כל אקוויפר חוצה-גבולות.

2. במטרה להבטיח את פעולתו התקינה של מסד הנתונים, ולבקשתה של נציבות המים המשותפת, הצדדים להסכם:
 - א. יתקינו בשטחיהם את ציוד המדידה הנדרש ויגנו עליו מפני פגיעה.
 - ב. יאפשרו ויסייעו לנציבות המים המשותפת לערוך ביקורת בציוד הזה.
3. הצדדים יתחייבו לסייע לנציבות המים המשותפת בהשגתם של נתונים ומידע בכפוף ללוחות זמנים ובכפוף לדרישותיה.
4. נציבות המים המשותפת תעבד, תנתח ותפיץ את הנתונים, את המידע ואת המחקרים שערכה, ותציג את הממצאים לממשלות.
5. הגישה למסד הנתונים תובטח לשני הצדדים, ולכל רשות ועובד מחקר מורשים, מקומיים ובינלאומיים.

8.

הקמתן של רשויות מרכזיות לבקרת זיהום מים והבטחת איכותם

1. כל צד להסכם יקים רשות מרכזית לבקרת זיהום מים והבטחת איכותם, ויקבע תקנות, קווים מנחים ותווי תקן מוסכמים באופן שיהיו מחייבים מבחינה משפטית וברי-אכיפה בשטחי הטריטוריה של כל צד (בדומה לדרישות האיחוד האירופי לעמידה בתווי תקן סביבתיים). כל צד להסכם נותן את הסכמתו לאכוף במרץ ובתקיפות את הקווים המנחים ותווי התקן הללו בשטחי הטריטוריה שלו, באמצעות ארגון בקרת זיהום מים הולם שיתוקצב באופן ראוי תוך התנהלותו על-פי עקרונות הגילוי הנאות.
2. הצדדים להסכם מודעים לצורך הדוחק ליזום השקעות בתחומי טיהור השפכים, מיחזור המים והשימוש החוזר במי קולחין, במטרה לשלוט בזיהום של מי התהום המשותפים בהם נעשה שימוש על-ידי שתי המדינות, ולהקטין את הזיהום למינימום האפשרי. שני הצדדים מחויבים לפעול בשיתוף פעולה בכל הנוגע לשליטה בזיהום כמו גם לפעולות מניעה באקוויפרים המשותפים - בעיקר במצבי חירום סביבתיים ובשעת איומי זיהום - במטרה להגן על הבריאות והרווחה של אוכלוסיות שני העמים.

9.

העברה שוטפת של מידע ונתונים

1. שני הצדדים יעבירו זה לזה, באופן קבוע ושוטף, מידע ונתונים הזמינים באופן מיידי הנוגעים למאפייני המים חוצי-הגבולות ומערכות המים שלהם, תוך מתן דגש מיוחד למאפיינים הגיאולוגיים, ההידרו-גיאולוגיים, ההידרולוגיים, המטאורולוגיים והאקולוגיים ולרבות נגיעתם למאפיינים ההידרו-כימיים של האקוויפרים או של מערכות האקוויפרים ולתחזיות רלוונטיות.
2. היה ולא יעמוד לרשות אחד הצדדים מידע מספק בכל הנוגע לטבעם ולשיעורם של המים חוצי-הגבולות או של מערכות המים שלהם, יעשה הצד הנוגע בדבר כל מאמץ לאסוף ולקבץ מידע ונתונים רבים יותר הנוגעים למערכות המים או למים הנדונים תוך הבאתו בחשבון את הנחות העבודה ותווי התקן העדכניים. על הצדדים לפעול לשם כך הן באופן עצמאי והן במשותף, וככל שיידרש הדבר, גם בשיתוף פעולה עם ארגונים בינלאומיים או באמצעותם.

3. היה והתבקש צד אחד על-ידי הצד השני למסור לו מידע ונתונים הנוגעים לאקוויפר או למערכת אקוויפר שאינם זמינים באופן מיידי, יעשה הצד שהתבקש כל מאמץ להיענות לבקשה בחיוב. הצד שהתבקש לעשות כן יורשה להתנות את היענותו בכפוף לתשלום מצד המבקש תמורת עלויות סבירות לאיסוף הנתונים, וככל שיירש הדבר, גם תמורת עיבודם של המידע והנתונים הללו.
4. ככל שיירש הדבר, הצדדים יעשו כל שביכולתם לאסוף ולעבד את המידע והנתונים באופן שיסייע לצד השני לעשות שימוש באקוויפר שבגינו התבקשו המידע והנתונים.

10.

יישוב מחלוקות

1. במקרה בו נתגלעה מחלוקת בין הצדדים הנוגעת לפרשנותו או ליישומו של נספח זה ובהיעדרו של הסכם רלוונטי ביניהם, יפעלו הצדדים ליישב את המחלוקת ביניהם בדרכי שלום.
2. במקרה בו לא הצליחו הצדדים להגיע להסכמים באמצעות משא ומתן אותו ביקש לערוך אחד הצדדים, יחפשו שני הצדדים במשותף סיוע של צד שלישי, או שיפנו לצד שלישי בבקשה לניהול הליכי גישור ולמציאת פשרה, או שיעשו שימוש, ככל שיירש, בכל רשות מים משותפת שהוקמה על-ידם, או שיפנו לבוררות.
3. היה ולא יימצא אף פתרון למחלוקת באמצעות ההליכים מרצון שפורטו לעיל, יוסכם בין הצדדים להגיש את המחלוקת שנתגלעה ביניהם להחלטה ולפסיקה סופיות במסגרת בוררות חובה שפסיקתה תחייב את שני הצדדים.

11.

מפת הגבולות של יוזמת ז'נבה,

נהר הירדן וים המלח

הנחת העבודה של נספח מים זה היא שהגבולות הסופיים המוסכמים הם אלה המתוארים במפות של יוזמת ז'נבה. משכך, עומדות לפלסטינים זכויות חופיות לגיטימיות באזורים של נהר הירדן התחתון וים המלח באופן רציף עם שטחי הטריטוריה שלהם. יחד עם זאת, כמות המים עליה יוחלט בחלוקה מחדש תכלול כמויות מים שנתיות ספציפיות ומוגדרות שמקורן באקוויפר ההר, במקורות שמעל פני הקרקע ובנהר הירדן התחתון.

12.

תוכניות ותכנונים עתידיים

הצדדים ישקלו בעתיד את האפשרות לפתח תוכניות שיכריזו על 'אזורי שימור של מי תהום חוצי-גבולות' (Trans-boundary Groundwater Conservation Areas). התוכניות תאפשרנה לצדדים לפעול יחדיו בשני צידיו של אזורי גבול שיוגדרו במיוחד לשם כך במטרה לקדם שימור ולמנוע זיהום. ייתכן שפיתוח תוכנית שכזו יחייב שינויים בחוקים מסוימים של הצדדים.

